

An American newspaper,
printed in the Windish
language, promulgating
American ideas and prin-
ciples to liberty loving
Windish race
Published every Friday

Szlovenscov Glász

AMERIKANSZKI

AMERICAN WINDISH VOICE

"ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JANUARY 13, 1922, AT THE POST OFFICE AT BETHLEHEM, PA. UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879."

VOL. IV. LEJTNITECSAJ.

BETHLEHEM, PA. — PITTSBURGH, PA. — BRIDGEPORT, CONN. DECEMBER 12, 1924.

No. 50.

Szlovenszkoga Drüstva nouvi csesztnicke za prisestno leto

Preminouco nedelo je bio etoga leta szlejdnyi velki gyülejs. — Vu csesztnikaj je trno mála premenba, szkoron vszi prvejsi szo nazáj odebráni

Preminouco nedelo je bio obrzsáni Prvoga Szlovenszkoga Bratovcsine Pomágajocsega Drüstva etoga leta szlejdnyi velki gyülejs, steroga nájkécsa znamenitoszt je vu szaksem leti tou, ka na tom gyülejsi sze odeberajo na prisestno leto nouvi csesztnicke. Tej gyülejsi szo bilí návadno trno burni, z-kotrigami vu velkom raesuni obglédani, nájmre vu záduyi lejta, ino esese je vesászi do szvajúvanya prislo delo med velkim tanásivanyom. Ali toga je letosz zse vecs nej bilou, natelko je drúge doube bio te velki gyülejs, tak da bi ga szploj drúgi lúdjé, drúge kotrige z-drúgimi csesztnikami drzsale. Od steri mao nega vu drüstvi nisterni glaszni kotrig, kí szo vszigidár szamo szvajúva nye rédili, sterim sze nigdár nej vidlo, esi je etak bilou, pa sze nyim túdi nej vidlo, esi je ovak bilou, ali glávno delo je pri nyí jedino szamo tou bilou, naj sze oni z-szvojom modrúvanyom vózdignejo ino med kotrigami i csesztnikami rázloeske, szvajúvanye zrokújejo. Tej lúdjé szo vszáki híp meli za hrbtom ednoga hujszkasa, kí ji je podzsigávo i vónáveso, kak naj guesíjo, nyefke rédijo na drüstveni gyülejsaj. Ali vremen ide naprej, cajti sze premínyávajo, lúdsztvo sze pomali vósztrejnyi z-opojnoszt i zapelanoszt ino vszáka falinga, vszáka nerédnoszt sze lekho na meszesni gyülejsaj vrd správi brezi toga, ka bi sze trbelo szvajúvati, na streetaj, vu szalonaj, vu fabrikaj od toga pripovedávati, ino od steri mao sze je tou szkonesalo, ka szvajúvanye iszkajouese kotrige vecs ne poszlúhsajo na szvojeja hujszkasa, ali pa szo zsnym vrd ouzdalecs sztoúpile od drüstva, je páli mirovcina med kotrigami ino cejlo vórtivanye je na réden capás prislo.

Moremo pripozmati tou túdi, ka szo vu prevejsi nisteri lejta bilí táksi csesztnicke, kí szo drüstvo trno zapúsztili i velke falinge napravili, stero nerédno delo je bilou po pravici pulzus tomi, ka je velko szvajúvanye bilou med kotrigami, ár je tiszto zrokúvalo obprvim burkanye vu drüstvi, stero je cilou pripravno bilou na tou, ka je neprijátel prouti neprijáteli meo gotovo rozjé, z-sterim sze je lekho bátrivno i sztálno bojúvao prouti nyemi pri toj ponújdjenoj príliki. Ino esi bár je tiszto z-tála na haszek bilou drüstvi, ali neszmimo pozábiti, ka je z-ednim túdi skoudilo. Zató sze pa szakse delo more mirovno, brezi szvajúvanya opraviti, ár z-mirovcinov sze lekho eden eslovok na szmrt oszoudi i túdi sze lekho z-mirovcinov obráni od szmrti, nega postenejsaga rozsjá na szvejti, kak posteni boj z-mirovcinov za mirovcino.

Táksi vu vszákom táli vó-zadovolési velki gyülejs je zse dugo nej bio vu szlovenszkom drüstvi, kak letosnyi. Nej je bilou níksega szvajúvanya, szaksa kotriga je popolno zadovolna bila z-csesztnikami ino zsnym delom, vértivanyom ino tak sze dá prerazmiti, ka zakaj szo prvejse csesztnicke vu véksem táli z-velkim nav-

düsenyom znouva nazáj odebrale kotrige.

Drüstva csesztnicke na prisestno 1925. leto szo szledécsa kotrige bilé nazáj, doticsno na nouvo odebráne:

Predsiednik: John Hassai; Podsziednik: Stephan Strauss; Predpeneznik: Ádám Keresmár; Predszekritár: Frank Leposa; Predpaznik: Anton Vörös; Notáros: Charles Kühár. — Direktorje: Joe. Bedies, Rudolf Doneseecz, Frank Závecz, Mike Rogács, Charles Szvétecz i John Krobot. Raesune preglédajoucsi: Anton Zvér, John Kousz i Stephan Konkolics. Hízsní poglavárje: Charles Barbarics i Frank Doneseecz (vecs ji na prisestnom gyülejsi bode odebráni). Betezsne poglédajoucsi: Geo. Doneseecz, Frank Pintér, John Czór i Stephan Horváth. Zasztave noszécsi: Joe. Krajezar, Charles Holacz, Stephan Horváth i Mike Kerécz. Hízsnik: Stephan Zsompár.

John Hassai-predsiednik szo níkak nej meli volé dúzse nosztiti tou tezsávno i odgovornosztí puno esézt, ali kotrige szo natelko zselele nyí, ka szo ji niti k-rejsi nej písztile, gda szo seseli povedati, ka dúzse nesesejo osztáti vu toj eséztí i na szlejdnyi szo jo li mogli nazáj na szbe vztéti, stero szo kotrige z-velkim navdüsenyom ednoglaszno potrdile. Doszedásnyi podsiednik, Louis Vass szo nej seseli nazáj osztáti vu toj eséztí ino na nyuvo meszto szo odebráni Stephan Strauss, vószprobana dobra kotriga, kí szo zse vcskrát i dugi cajti bilí eséztí kotriga drüstva. Za Predszekritára szo nazáj odebráni Frank Leposa, koga eséztí je nájkécsa i nájkemetnejsa; Leposa szo sze túdi seseli resiti od te szlúzsbe, ali oni szvoje delo tak rédno i dúsnovejsztio oprávlajo, ka szo prisziljeni bilí dale osztánoti vu eséztí, vu stero szo ji kotrige ednoglaszno nazájodebrale. Frank Leposa predszekritár szo esese táksa póló pokázali, stero tak povejdano szkoron nindri nisece nevesini ino tou je, ka szo z-szvoje posteno priszlúzsene meszesne plácsa szamovolno dojpúsztili desztét (10) dollárov, od \$75.00 na 65.00 Predpeneznik szo túdi nazáj odebráni Ádám Keresmár zse obtrétjim, oni bi sze túdi radi rejsili od te eséztí, ali nej szo mogli brezi toga szkousz vujti. Predpaznik szo meszto Anton Zvéra odebráni Anton Vörös. Notáros szo túdi prvejse, Charles Kühár. Pri ménsi csesztnikaj je malo vecs premenbe.

Tak je drüstvo nadale vu dobri i zavúpní rokáj ino sze troustamo, ka nede vecs szvajúvanya vu tom drüstvi, nego naprejidejnye.

K. S.

NESZRECSA PRI DELI VU BETHLEHEM STEEL COMPANY FABRIKI

Szukits István, 821 E. 6th Street szo v-tork gojdnó ob polouszmoj vóri oranyeni bilí pri szvojem deli v-Bethlehem Steel Co. fabriki vu mould foundry gda szo níkso zmécsa-vo z-cranom doli dejvali, med

SZEDEN MILLION DOLLÁROV KONTRAKT Z-ARGENTINSZKOV REPUBLIKOV

Bethlehem Steel Co.-ja je dobila té velki kontrakt najgoriposztávi oil refinery vu La Plati — dveji leti vzeme tou delo zgotoviti.

Bethlehem Steel Co. je ete keden podpíszala on kontrakt z-Argentinszkov Republikov steri tou má vu szebi, naj sze vu La Plati goriposztávi ono meszto, gde do oli esisztíli. Té refinery, gda de szploj gotov, da na dén mogoucsi 14,000 lagvov olíja naprejposztaviti i kosto de szeden million dollárov.

Vu Argentini jeszte tak imenúvani Comodora Rivada-via krajina, gde doszta olíjovi sztúdentov jeszte, steri zdaj zse vszáki dén do 14,000 lagvov olíja pouvajo. Ali zdaj esese izda vcs sztúdentov delajo. Té oli z-hajovami szprávlajo vu La Plati, gde ga esisztíti i gde do zdaj tou nouvo oupravo goriposztávlali.

Tou oupravo zdaj naednouk zacsnejo delati v-Bethlehem Steel Co. fabriki. Z-Bethlehe-ma je zse cejla sereg indzsene-rov odíšlo vu argentiníjo naj tam ravnajo tou goriposztávlanye.

Vu Bethlehem Steel Co. iméni je E. G. Grace, prezident podpíszo té kontrakt. Kak raesunajo tou delo zgotoviti vzeme káksi dveji leti.

BOZSICSNI DÁRI POTREBÚVAJOUCSIM

Preminoucsi pondejlek vcsér szo od rázloesni Bethle-hemski drüstvov csesztnicke gyülejs drzsali vu Family Welfare Ass., kancelajaj, gde szo tiszte iména vkúper píszali, kí szo potrejbni na pomoucs zdaj k-bozsicsi. Csi szo szlovenszki drüstvov csesztnicke nej bilí na tom gyülejsi za lagvoga vremená volo, tak zdaj esese izda esasz májo tákse iména notri poszlati stero mészlijo, ka dobíjo z-várasa kakso pomoucs. Jesztejo vszáko leto szlovenszke familie, stero k-bozsicsi kaj dobíjo od Family Welfare Ass., ino zdaj túdi jesztejo tákse familie, ali kí szo na pomoucs potrejbni, tiszti naj szvoje imé notri poslejo Miss Dinan-i vu Kresge Bldg., Bethlehem, Pa.

POZVÁNYE !

Stevanovszkevényi vu Bethlehemski prebívajoucsi szlovenszki bratje i szesztre naj szi vu znánye vzemejo, ka szmo z-Budapestá od Szobrásza poszláno doubili kekke i cejne za Szobor.

Za toga volo zdaj vne-delo Dec. 14-ga popoldnévi ob 2. vóri gyülejs bode obrzsávani vu Szlovenszkom Halli. Vszáki koga szlísi naj pride na gyülejs nájkécsa pa tiszti, kí szo na pikniki delali.

Szkonesajmo zdaj ed-nouk z-tém delom.

Závetz Ferencz

sterim sze je hákeo od lanca vódmekno i zmécsava je nyí vdárla, stero nyim je nogou potrló. Oranyenaga szo odpe-lali vu St. Lukes spitao. Szukits szo z-sztároga krája z-Sülinec.

BRIDGEPORT, CONN.

ZVRÁCSENA MÁLA DEKLICKSA

Ray Mary, mála szlovenszka deklícska, stera prebáva pod 172 Pine streetom z-szvojimi sztarisami, je pred lejtnami mocno bila betezsna, tak ka je nej mogla hoditi i gláva nyoj je szploj notri vu sinyek sla. Doszta je kostalo sztarise naj jo dájo zvrácsiti, ali níkak je nej pomágaló, dotecsász, ka je Dr. Lorenz, sztári ausztri-anszki profesor nej priso vu Ameriko. Te szo tou deklícs-ko vu New York k-nyemi pelali, kí jo je tak dobro zvrácsó, ka dnez zse lekho hodi i jeszte vúpanye, ka szo szploj vó zvrácsi szvojeja betegá. Zdaj szo vu Newark na Dr. Lorenzo-ovo postenyé eden spitao dáli zozidati, gde tákse betezsníke brezi operácie vrácsíjo i tak zdaj sztarise máloga Mary-ja vszáki meszec ednouk morejo pelati na vrácsenye vu tiszti spitao.

VESZÉLI IMÉNA DÉN.

V-pondelek je bio Mária Dén i za toga volo je prevnogo szpoznáncov, prijátelov i prijátelkiny vkúper prislo v-nedelo vcsér Csi József-i i zseni Mary-ji, naj ji pozdrávlajo na iména dén. Steri szo tam bilí z-tiszti sze nam je eti gousztov iména poszresilo gori zamer-kati: Zsálik Martin, Zori Iván, Korén József, Ray József, Marko-ja István, Tratnyek József, Pintaries József, Spilák János, Horváth József, Kühár János, Zadravetz József, Nezsics János, Csi Mari, Rezsonya Bára, Mrs. Martin Pétek i csih. Vcsézo je bilou szkoron do pou-noucsi povouli jeszti i piti i gda szo sze zse vszi dobro esútili te szo szpostenyom domou odhájali z-ednim lejjim szpou-menkom.

POMALI DELO IDE

Delo szlabo ide, ár moski szamo na vékse vszepovszédi stiri dní delajo na keden i z-toga sze dá razmiti, ka je nej trno velko veszéleje te, gda nege povouli dobroga dela i szlúzsá.

SZLOVENCÍ SZO NEJ ZADOVOLNI Z-PLEVÁ-NOSKIM RAVNANYOM

Velko razburkanye kralúje med szlovenkami na nyigovoga r. k. plevánosa Rev. Goloba, kí szo níka tak zravali szvojimi fárníkami, stero sze niti edno-

PÍSZMO VU SZTÁRI KRÁJ*)

Fticsica, fticsica, mála fticsica, Neszi písztio moje vu kráj — prékmórja. Csi de te stoj pító : Pové ! On je písztio, Kí v túhíni moli za domovino.

Leti ftica, leti tá k-hizsi máloj, Pogledni, jeli zsivé drági ocsa moj ? Povéj, gda prides tá, Vidili mo sze pá, Naj nam Bóg tri-stiri léta zsítek dá.

Gda bos prék cintora tam tá letéla, Vzemi zrno práha z-materé tēja. Csi pá prides eszi : Meni ga prineszi ! Balsam mi bó tó na zsalosztom szrci.

*) Od ednoga nasega estejousega szmo doubili te prelejpi versus, steri kak za sztári kráj písztio szimbolizejra ino tak toga, kak vszáko príliko vu pridouce m z-radostjouv prineszmo vu nasi novínaj tákse versuse.

NEWARK, N. J.

Szlovenszke Evang. Gmajne Bál sze lepou poszresco

Szlovenszke Evang. Gmaj-ne velki bál, steri je novembra 22-ga bio obrzsáni, sze je z-trno lejjim nászhajom szkon-esao. Csi gli je bozsno, dezsd-zsevo vremen bilou, ali tou je zató itak nej zadrzsalo nazáj lúdsztva, ka bi nej vu velkom raesuni tao vzéli na tom povid-nom báli. Vcsér okouli 10. vóre sze je on velki Hall zse popolno napumo z-lúdsztvom, med sterim je vszefelé národ bio namesztúvani, brezi rázloes-ka na verevadlúvanye gledoucs ino szo z-szvojoj navzoucsnoszt jov pomágalí tou nouvo gmaj-no vu naprejidejnyi.

Z-szouszednoga várasa, Eli-zabeth-a je túdi doszta lúdi prislo na tou veszelico. Vszáki sze je trno veszélo esúto, tak sztári kak mládi, kí szo sze prejk noucsi vkúpo veszelíli i plészali ino zse sze je zorílo, gda szo razodíslí domou. Na koncí szo Zrinszki Imre ravní-tel zahválíli tém dobrim, vrlim lúdem, kí szo kaj na pomoucs dáli, ali szo pomágalí vu priredítelstvi. Pítvino szo vó-obszlúzsáváli Sárkány Ferenc, Sinkéc Sándor, Sinkéc Antal, Sárkány István i Düh Ferenc. Szakacsice szo bilé Erbert Ist-vána ino Kollár Ignáca zsene. Szresco szo páli meli pri vó-spilanyi Erbert István ino Sárkány Helen. — Bál je leppe haszke prineszo za gmajno.

Postúvanim Szlovencom vu znánye !

Vu Newarki, N. J. zsvou-csim Szlovencom eto pout dá-mo naznánye, ka szo tam Mr. Paucsics István, 98 Ferry St., zavúpani namesztúvani Ameri-kanszki Szlovencov Glász. I túdi po cejloj New Jersey dr-zséli S. Pocsics májo oblászta na prejplacila, glásenyé ino vszá-ko dugoványe, stero szlísi za nase novine, gorivzéli. Pro-szimo postúvane Szlovence, naj ji vu nyigovom deli podpérajó.

Z-pozdravlejnyom Am. Szlovencov Glásza reditelstvo.

mi nedopádne. Tak sze esúje, ka szo je lúdsztvo trno vkraj obrnoló od cékvi i ka po nedelaj vcs lúdsztvo nesese tak rado vu céркеv hoditi kak pa predetim.

EDNA SZRBSZKA DE-KLA Je DOJSZTRLILA AMERIKANSZKOGA VICEKONZULA

Tragédia sze je vu Belgrádi zgodila. — Henry Dayton vicekonzul je vu tezszoj ora-nyenosztí mrou. — Dekla sze je vmoríla

BELGRÁD, dec. 8. — Pre-minoucsi eseterkek predpol-dnévom je edna szrbszka dekla na szvojem prebíváliszi sztrlí-la na Henry Dayton amerikan-szkoga vicekonzula, koga je tezszo oranila. Potem je dekla gorivrejzala szvoje zsile ino je mrla.

Dekla sze Anna Ousoupatis pise ino prej je edne dobroga iména belgrádszke familie kotriga.

Vicekonzul je zse dugi cajt vu prijátelstvi bio z-deklov, z-sterov je preminoucsi eseter-tek na nyénom prebíváliszi dugo pogucsávanye drzsao ino nyej je naznánye dao, ka med nyima budoucsi sztális sze more szkonesati.

Dekla sze molíla, ka naj ne guesí tákse, ali vicekonzul, na rázloesne násztaje zezávavsi, je ono previdejnye naznánye nyej, ka bi tou bilou nájbougse, ka bi sze med nyima gorisztjócsí sztális szkonesao.

Tou vózglásenye je dekló vu tákse esémere szpravilo, ka je zgrábíla za revolvo ino je tri-krát sztrlíla na vicekonzula, kí je vcsaszi vkúper szpadno. Ta tragédia je velko szenzáció zbudíla vu tamosnyem diplo-mácíjszkom krougi.

Dayton je v-pondejlek mrou vu Belgrádi.

ZDRÜZSENI DRZSÉL PREZIDENTA SPA-RAVNOSZT

Zvónréda povidno példo je pokazao Coolidge prezident z-proucsnosztí i sparavnoszt. Coolidge prezident je premi-noucsi keden vu Chicogo meo pout, pri steroj príliki szo nye-mi goriponúdíli poszeben trén, ali on je tou z-onim prousznim razloesnyom odvrgo, ka po-szeben trén bi 6,000 dollárov kostao ino vu drzsléjszkom vórtivanyi sparati trbej. Dácsa placsníkom je prisparao prez-ident tej 6,000 dollárov, steri szo notri osztali vu drzsléjszkoj gaszi, ino ár je prezident szamo vu prousznom Pullman ku-péji potúvao ino je na dobro szresco zavúpano, ka dining ku-péji kakse meszto ga dojde.

Gvúсно je, ka szo telegráf-szke agencije, stero od ameri-kanszki dogotkov posílajo glá-szi vu Europo, szo te glász nej poszlale vu poszebnom telegrá-mi, no esi bár jeszte kaj stero je vrejdnó Europi zvediti od Amerike, tak je tou tiszto. — Vzemimo szamo na példo Vo-grszki ország, na szvejti te ná-jbole koudiski i raztrgani or-szág, gde nej szamo orszacsíki ravnitel, Horthy admirális, nego ministerteje i szaksi visi-se eséztí szlúzsbeník, esi bár je prvle szamo eden nepoznáni, prouszen niemand bio, sze vez-daj túdi na poszební tréna vo-zíjo, esi sze nyim trbej vó z-Budapestá pelati, povejmo szamo do Váca, stero je nej véksa dalecsína, kak esi bi sze stoj z-Bethlehe-ma vu Easton pelao.

Szvejta nájbogatejsaga or-szág (Dale na 4-oj sztráni)

AMERIKANSZKI Szlovencov Glasz

AMERICAN WINDISH VOICE

Bell Telephone 2940

Szako pismo poslite

512 East Fourth Street, Bethlehem, Pa.

SZHAJA VSZAKI PÉTEK - PUBLISHED EVERY FRIDAY

Published by the American Windish Publishing Co., Inc.
John Hassai, Secretary. Joseph Korpics, Business Manager.

NAPREJPLACSATI CEJNA: SUBSCRIPTION RATES:
Na edno leto \$2.00 For one year \$2.00
Vogrszko domovino ... \$3.00 For Hungary \$3.00

"Entered as second-class matter January 13, 1922, at the post office at Bethlehem, Pa. under the Act of March 3, 1879."

16 Szlovencov

je doubilo preminoucsi keden amerikanszki pörgarszki papér. Sesztnájszet Szlovencov

je dojpovedalo z-vogrszkoga, doticsno z-jugoszlávskoga pörgarsztva, stero telko znamenuje ka szo tej lüdje zgübleni za sztáro domovino. Kí nedo vecs hodili vu sztárom kráji, kí nedo vecs posílali domou dráge dolláre, kí nedo vecs na szlüzso rojsztnoj domovini, ár szo sze eti vu Ameriki, na etoj tühinszkoj zemlej, vu etom lejpom bogátom országo naszelili, tü szo szi poiszkali szvoj dom, szvoje gnejzdo, tü ssesjó zsveti.

Sesztnájszet Szlovencov je pridoubilo amerikanszko pörgarsztvo preminoucsi keden, stero je bár nej trno velki racsun prouti racsuni oni Szlovencov, kelko ji zsvé vu Bethlehem, ali bio je zse tiszti cajt pörgarizácie, kakti amerikanszki pörgarszki papérov vödávanye, ka je szkoron duplisko telko Szlovencov bilou, kak zdaj, kí szo amerikanszki pörgarje grátali ino nej trbej pozábíti, ka sze tou znamenito delo vu nasem zsvlejni dvakrát doprinesáva vu ednom leti, ino csi pri vszákoj príliki szamo táksi minimáliski racsun Szlovencov dobí pörgarszki papér, za pét ali deszét lejt zse trno malo Szlovencov bode vu Bethlehemi, kí escse nedo pörgarje etoga lejpoga országa, ár privandranye je trno málo, lehko tak povejmo, ka sze nika nepozna ino kí zse pár lejt eti zsvé, tiszti sze gvüšno z-prijaznívi z-amerikanszkimi sztávami ino nezselej sze vecs nazáj vu sztári kráj.

Ino tiszti, kí szi eti vu Ameriki postenejse zsvlejnje lehko zagvüsa, kak vu Europi, vékso szloboscino dobí i nácsise postenyé má pri ravnansztva oblászti, bátrivno lehko gorivzeme pörgarsztvo etoga országa ino lehko je escse szaksi tühínce gízdávi na tou, csi je pörgan Zdrüseni Drzsél. Moremo szi zmiszliti na tou, ka je Amerika tiszti ország, gde vszáki pörgar glíni jus má csi je bogátec ali sziromák, goszpoud ali delavec, szamo ka je tou falinga, ka te ponüdjene juse nevejmo i nescsemo vöponücati ino te juse szamo bogátei navájajo, kí znájo za szébe vöponücati tak, kak je nyim prípravno, ár sze mí ne brigamo nej z-politikov, nej z-ravnansztva oblásztjov, nej z-organizácijami i popolno z-nikim, z-sterim bi lehko pomágali na nasem sztálsi, ár csi je vu Ameriki kaj nej dobro, tisztoimi szmo obrpvim mí krívi, kí ne navájamo szvoje juse, stero dobímo z-pörgarszkim papérom, ino oblászt, politikuske, právdédávci szo szamo indirektno krívi za kákse nepravicsnoszti, stero nász privandrajouce doszégnejo. Záto bi nam potrejbno bilou sze vecs brigati z-politikov ino vszákim dugoványom, stero je pozváno nase prilozsnoszti szlüzsiti.

Nouvi pörgarov iména szo szledécsa:

Stephen Antalics, John Balek, Joseph Csaszar, Louis Domion, Anton Gramfol, Laurence Gubics, Joseph Gubics, Matyas Horvath, Joseph Horvath, Joseph Kardos, Mike Kokot, Stephen Persa, Frank Rosman, Mike Skraban, Joseph Vreccsis i Stephan Zamadics.

Dr. Thomas P. Culhane

OUCSNI SPECIALISTA

Ocsi vizitejra.

Ocsále dobro zglijá.

127 W. 4th STREET, BETHLEHEM, PA.

SZTABLANO POSZOJIO GRÜNTALASZNOSZT

prvo ali drügo vu vszákssem vzejmeni dámo

Mí kúpimo ali odámo Grüntalásznosz

FEKETE & SON

2319-21 West Chicago Avenue,
Chicago, Ill.

pouleg Western Avenue
Telephone Seley 6050

Vu preminoucsi 20 lejtaj szmo nase dugoványe pri Kúpivanyi Sztablanoga poszojila, Grüntalásznoszti, vu zvonnejnye országe penze i sifkáte posilanye znájvéksov zadovolcsinov szpunili vszákami.

Vszákomi onomi, steri sses szvoje rodbino z-Prekmurja, z-Bánáta, z-Bácske, z-Szlavonie ali z-Vogrszkoga eszi szpraviti, mí szpravímo vsze potrejbne píszma za tou potrejbnesino brezi vsze sztroskov.

PENEZPOŠILANYE

Mí dolláre posilamo vu Prek murje, Bánát, Bácska, Szlavonío i na Vogrszko.

Gvüsenoszti-Kiste

Mí z-árende dávamo Ogvüsenoszti kiste za \$3.00 i vice na leto

PREKMURJE

Szpiszaó je Dr. M. Slavič

(4)

Caszarica Mária Terézia je nasztávila februára 17-ga 1777. leta nouvo píspekíjo z-szedeliscem vu Szomboteli (Stein am Anger—Steinmanger, Kamenica; Sabaria). Vzéli szo sze k-toj nouvoj píspekíji táli györszke píspekíje ino cejla zselezna zsapánija (Vasvármegye), táli veszprénszke píspekíje z-zalszke zsupánije, pa --one zalszke zsupánije "prekmurszko", okrouzsje (districtus Transmuranus), stero je szpadnolo k-zágrábszkoj píspekíji. Na tou príliki szo bíli vszi vogrszki Szlovenci vu Szombotelszko píspekíjo združseni, stero je vugoden nászlad melo na nyigovo národno zsvlejnje. Prvi szombotelszki píspek je bio Szilly János (1777-1799), tiszti je podpéao katolicianszko szlovenczko píszátelszko delo. Vezdásnyi píspek Mikes János, grof Zabolszki, je escse komaj 10. szombotelszki píspek, rojeni vu Zaboli juniusa 27-ga 1876. píspek je od 1911. Ieta. Po mirovnoj pogodbi vu Párizsi 1919. leta, príde nyegova píspekíja pod trí országe. Od blízi 600,000 píspekíszki prebiválcov príde edna sesztina k-Jugoszláviji, edna strtina k-Ausztriji, vu sterom táli szo Némei i doszta Bejli Horvátov, preci vise polovice pa ji escse osztáne pri Vogrszkom z-Vougrami ino Horvátami. Te vogrszki tao szombotelszke píspekíje sze raztrga vu nakanye-nom koridori od Medjimurja prouti szeveri dotíkanyi escse ob koridorszkoj Kanizsi na ednoj sztráni ino ob vzhodnoj prekmurszkoj meji na drügoj sztráni szeverno do Kőszega (Güns). Vu tom Kőszegi, szeverno od Szombotela, je zse od 1784. leta konvikt)Orphanotrophium Kelocz-Adélfy) za 100 díjakov pod voditelsztvom szombotelszkoj píspeka, gde je bilou tüdi veliko Prekmurje, kí szo obiszkali kőszegov benedieski gimnázium. Stero je záhodno od priblízsne linije Kőszeg-Monoster, tou je odloucseno za Ausztrijo ob stajerszkoj ino z-tála szpoudnyoj ausztriszkoj meji.

Vu 16 i 17. sztoletji sze je siríla Lutherova i Kálvinova vera med prekmurszkimi Szlovenci. Nyigovi zemelszki goszpoudje szo ji priszilili k-odpovejdanyi od katolicianszke vere po vorcani: Cuius regio, (Csidoga je ország, tisztoja je tüdi vera.) Ponájvees szo pridoubili Szlovence za Lutherovo ali nemsko vero (augsburszki vere vadlíványe, na vogrszkoj sztráni tüdi níka za Kálvinovo ali vogrszko vero (helvétzko vere vadlíványe. Za cajta proutireformácie szo na iszti vorcan písztili prekmurszki Szlovenci evangeli-cianszko vero, pa szo prisztoupili páli k-katolicianszkoj veri, zlászti szkoron vszi z-zalszke zsupánije. 1729. leta je poszveto katolicianszki píspek, grof Nádasdy trí oltáre gornjelendavszke cérkvi. Z-toga sze pokázse, ka szo bíli Prekmurci szamo káksi 100 lejt pri evangeli-cianszkoj veri. Szamo 24,000 Prekmurcov vu zseleznoj zsupániji je osztalo pri evangeli-cianszkom verevadlíványi do denésnyega dnéva, tou je zse priblízsno 300 lejt

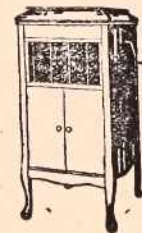
Nisteri jezér evangeli-cianszki prekmurszki Szlovenecv sze je 1719. leta odszelilo z-zselezne zsupánije vu somogyszko zsupánijo. Grofojca Nádasdy Mária Megdaléna, dovica grofa Draskovics Ivána dejdekovoga gráddi Trakoscina, je nájmre z-darilnim píszmom od juliusa 3-ga dnéva, 1718 podaríla Bognár Mihályi ino tivárisom za neznátne lejtne pripou-ve Liszo písztine vu somogy-

szkoj zsupániji (Tekszus darivajousega píszma má Anton Trstenjak. "Szlovenci vu somogyszkoj zsupániji na Vogrszkom", Ljubljana, 1905, sztrán 55.) Gda je ete líszit podpíszao ino potrdilo 1719. leta escse grofojce szin Draskovics Iván vu Bukovci na Horvatskom pri Medjimurji blízi vlejávanya Móre vu Drávo, je odíslo 14 szlovenczke rodbine z-zselezne zsupánije, pa szo sze naszelili na toj písztini na vogrszkoj sztráni pri vlejávanyi Móre vu Drávo. Po cajti je prislo escse vecs prekmurszki Szlovencov vu tou okoulico, ták ka je bilou med Velkov Kanizsov ino zseleznicov Gyékényes-Csurgó 11 szlovenczki vész, kakti: Mihály, Sand, Liszó, Szt. Péter, Bükkösd, Szt. Pál, Porog, Pat, Szt. Király, Vese i Berény. Písztina (puszta) pomejni na Vogrszkom velko imánye, vérsztvo.

Vu céркеvnom táli je bíla za té Szlovence znamenita evangeli-cianszka gmajna vu Surdi. Surd je vész z-1,000 prebiválci vu szredíni oznamejnyeni vesznic. Vu Surdi je od 1659. leta do denésnyega dnéva evangeli-cianszka gmajna. Bíla je persze vogrszka. Vu tom cajti szo pa, gda szo sze naszelili opomínajoucsi Szlovenci vu té kráje, je za dühovnika od 1751. leta do 1755-ga Berke Ádám, od koga míszli Anton Trstenjak, ka je bio prvi szlovenczki dühovnik vu Surdi. Za nyim pa je prislo Kúmcies István, kí je tam bio kak dühovnik Bakos Mihály z-Silóvec, koga je 1784. leta nadomesztívao rávnotak szlovenczki dühovnik Horváth Mihály. Gda pa je Bakos dühovnik 1803. leta mrou, szo prihájali vu Surd páli vogrszki dühovniki.

Vu Kúmciesovom cajti je bio Surd szrediscse szlovenczke evangeli-cianszke knizsevnoszti. Pomali pa szo sze zácsali szlovenci národno pogübávati na tom od Vougrov cilou okrousenom národnom presztori. Szlovenescina sze je mogla ognoti zeérkvi, ino pomali je vész nola tüdi od domácséga ognysis csa. Vogrszki dühov. szo escse mogli níka cajta z-Szlovenca-mi vu cérkvi moliti szlovenczke molítvi. Szabó Pál dühovnik (1833-1862) je escse esteo szlovenczke verszke obréde na térgyanye Szlovencov. 1862. leta szta bíla vu Liszó vész szamo escse dvá sztarca, steriva szta znala szlovenczki. Potem pa je preminoula szlovenszka rejes vu tej krajínaj prevednoma. Gucsíj sze páli szamo vogrszki. Ali osztale szo sztáre szlovenske kuece, priglíne onim vu Prekmurji, osztála je szlovenszka nosnya, osztale szo szlovenszke návade vu drüzsinszkom zsvlejnji, pri zsenídvaj ino pri drügi ouszvetni prílika. Obesuvála szo sze tüdi isztinszko szlovenszka prekmurszka iména, kakti: Szmodies, Fliszár, Lonesár itd., obesuvála sze je escse cilou tradícijsa (hagyomány), ka szo prisli nyuvi ocsáci z-zselezne zsupánije ino ka szo bíli Szlovenci. Vezdásnyi porodi szo grátali zse Vougrí, válovje vogrszke rejesi sze je razgrnilo nad szlovenszkimi doumami, kí szo nej meli dotíkanya z-vüpnim szlovenszkim zsvlejnjom, esi gí bívajo nej dalecs odtée Medjimurci ino Horváti med Kotaribov i Velikov Kanizsov vu takzvánom horvatskom Prekmurji, stero je prislo z-szvoji-mi 10,000 Horváti po párizskoj mirovnoj pogodbi z-cejlim horvatskim prekodrávlom vréd pod Vogrszki ország.

Véndar rávno vu tom cajti, gda szo sze naszeljávali surdanzski Szlovenci vu somogyszkoj zsupániji, je prislo nekaj Szlovencov escse níkeliko bole

Dájte Vasoj Deci
IGRÔTO ZA BOZSICS
TE NOUVI

Columbia Fonográf

je táksi bozsícsen dár, steri de na veke drzso. Igrouta dá vszákami csloveki veszélje. Zsmetno delajoucssemi delavei i nyegovoj zseni rávno tak kak deci je potrejbno meti fonográf záto, ár je tou to nájfalejse z-sterim szi lehko veszélje szpravíjo.

Vszáki fonográf je gorantérani. Cejna je od \$50 vise. Placsüvali te tak, kak te nájlezsej mogli. Gda te betezsni ali brezi dela, te nete placsüvali.

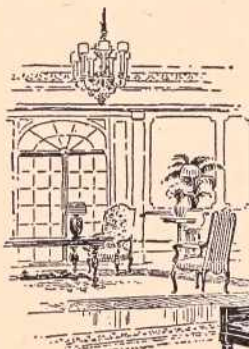
KSENKI LEHKO SZPROBATE NAS
FONOGRÁF VU VASEM DOUMI

Phillips Music Shop

14 East 3rd Street

Odprejto po vecseráj

Szlovenec naj ne bode brezi szlovenczki novin!

\$475

Rávno Zdaj Szmo Dóbili

-- nase nájnovejse moude Player Piáne. Za tou cejno dobíte z-piánami noute, sztolico i pokrivalo. Lehki terminus dobíte, esi vam je na tou potrejbno. Interes ali kaj zouszedno placsilo vam nej trbej placsüvati.

PRI GOODENOUGH-I

ví dobíte vszígdar to nájbougso goszlarszko skér za vase penze.

GOODENOUGH PIANO CO.

(Odprejto po vecseráj do bozsícsa)

534 MAIN STREET BETHLEHEM, PA.

Zvöntoga mámo vszefelé Victrole, Rádio Rekorde, Goszli i drüge goszlarszke potrejbnesine.

na juzsno, na juzsno-vzhodno: ka sze racsunajo cilou pri lüdsztrán od zse imenüvane zselez-nice Gyékényes-Csurgó. Vu káksem racsuni ino kak obsürjono szo sze tü naszelili, nej znáno; z-szlovenczki iménov vu dnesz vogrszki krajín, sze dá níkelko szkázati. Szamo tou je gvüšno, ka sze nahája tü escse edna cejla priszpodobna szlovenszka vész Tarany juzsno od Nagyatád várasa. Sznajzsno-lejpa popolnoma tákse, kakse szo vész vu Prekmurji. Iszta je tüdi nosnya, iszte návade, iszta szlovenszka prekmurszka iména: Bognár, Druzsín, Drávec, Zadravec, Lovrencies, Szever, Vajda itd.

Ali kaj je escse vecs, vu Taranyi sze escse dnesz guesí szlovenczki, ino Taranyei sze drzsjó za Szlovence, ino szvoj jezik imenüjejo za szlovenczki, dokées ji nazávajo Vougrí, kí ji od vszáke sztráne zamestávajo, Vende, ino nyigov jezik vendszki, rávno tak kak pri prekmurszki Szlovenci. Kaj je escse bole csüdno, pa je tou,

(Dale szledi)

JOSEPH KORPICS

705-707 EAST FOURTH STREET

Kúpíte Vase Bozsicsne Dáre Dnesz

Známo, ka szi vszáki poguesáva prvle kak kü-püvat ide. Kama bi sou küpüvat. Gde bi doubó dobro BLÁGO !

Za tou sze vam nikaj nej trbej sztarati, nego zraven pridte pridte k-nám, prinász dobíte to náj lounge blágo za Bozsicsne dáre porédnoj cejni.

Vszefelé Zsidano Plátno
Na prebéranye Sztolnyecke
Nájbugse Posztelne Prté
Zsební Roubeseki na prebéranye
Zsidane Oube vszefelé fárbé
Zsidane Strumfe, Moske i Zsenszke
Vulnatne Strumfe
Sszakice, Rokajice i Férange
Brszacse i Olsztiike
Nájbugse Stampano blágo za vösivanye, itd.

JOSEPH KORPICS

705-707 E. FOURTH ST. BETHLEHEM, PA.

BLÁJZSENE BOZSICSNE SZVÉTKE VAM ZSELEJMO !

Gda tou pítanye pred vász pride, ka ka naj komi dáte za bozsicsen dár, pridte knam po vaso potrejbosino.

Mí vam goripontüdimo naso szlüzsebo ár szi prinasz zaisztino lehko küpíte vam potrejbne bozsicsne dáre.

CIPELE NA PREBÉRANYE !

Poglednite szkousz ete odszpodi pokazani liszt lehko kaj nájdete za szébe, stero sze vam povídi, naj szi küpíte szebi ali drügomi za "bozsicsen dár".

Szürinszki Szlip. za 79c	Dományi Slipirszje \$1.95
Solszki Cipeli \$1.95	Szvétésnyi Cipeli \$3.45
Szvétésnyi Cipeli \$2.45	Decinszki Ártiksz \$2.45
Zimszki Cipeli ... \$2.95	Zsenszki Ártiksz ..\$2.95

Preberite szi vase cipele tecsász ka jeszte doszta na prebéranye z-ti nájbugsi

ALEX Y SHOE SHOP

209 E. THIRD STREET, BETHLEHEM, PA.

Zgornycipeli za Bozsicsni Dár**Za kaksí velki nüc szo tej**

Mí odávamo szamo prve vrszti kvalitét. — Csi bozsne küpíte tou je rávno tak da bi peneze vkraj od szébe lücsili.

Za Pójbe — na 4 kapesice szploj moesni velikoszt od 10 do 2 \$3.25; 2½ do 6 \$3.50.

Za Dekline — na 4 kapesice 6 do 10½ \$3.00; 11 do 2 \$3.50.

Za Zsenszke — na 4 kapesice \$4.50 pár.

Za Moske — 4 kapesice szploj moesni z-esarni poplati \$4.00 z-erdécsi poplati \$4.50.

Moski zgornyi Cipeli — lehki na 4 kapesice \$4.75 pár
Pojbinszki z-viziki szarámi cipeli — z-méhlkogu zsutoga ledraz-remenom ali kapesice 12 do 2 \$4.00
2½ do 6 \$4.50 pár.

Moski cipeli — zdugi szarámi \$7.50
Zdugi szarámi Moske Csizme \$5.00

Pojbinszke Csizme z-gumia — do koulín vizike 11 do 2 \$2.75; 3 do 6 \$3.75.

Pojbinszke Csizme z-gumia vizike, — odzgoraj na nougi sze lehko vküper zvézsejo velikoszt od 11 do 2 \$3.25; 3 do 6 \$4.25.

Csizme za mále Pójbe — velikoszt od 6 do 10½ \$2.25

DEGNAN'STHIRD & TAYLOR STS.
BETHLEHEM, PA.**Velka Speciálna Odaja**

ZDAJ

K-BOZSICSI

pri A. VILLAMI

100 FERRY STREET, NEWARK, N. J.

Pícsanci i Kokousi23 i 38c fünt
Govenszko meszou20c fünt
Fersey pork18c fünt
Friske sonke19c fünt

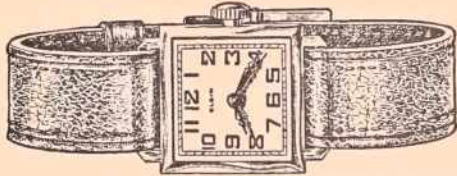
Pridte ino sze ogvüsajte vu nasem dobrom blági i rédnój cejni.

ELGIN VÖRE OBOJE MÁJO LEPOTO i TRPÉCSNOSZT

Gda vöro küpüjete, bojdté zagvüsani ka szi Elgin vöro preberéte. Té namesztüjejo tou nájbugse vörarsztvo, navküpnó-vu lepóti i vrejmen vszigdár sztáno drzsíjo. Jeszte vecsféle moude zsenszki vör na rokou i rávno tak moske vöre stere sze vszákoj personi na glíno dopádnejo. Cejna je od \$15. vise

M. FINKELSTEIN
VÖRAR i OPTIKÁR

319-½ E. THIRD ST. BETHLEHEM, PA.

ZDRÜZSENI DRZSÉL PREZIDENTA SPARAVNOSZT

(Dale od 1-ga sztrána)
szága, Zdrüzszeni Drzsél predszedník je pa zadovolen z ednim Pullman kupéjom, ár nesese pár jezér dollárov sztros kov napraviti drzsélszkoj gaszi. Ka poszvedoesi tou ? Poszvedoesi tou, ka prezident dobro zná, ka nej je drzséla za nyega, nego on je za drzsélo, ne zglédne szébe za drügoga, kak országa za prvoga hlápea. Prezident zná tou, ka vszáko okou na nyega gléda ino edna-edna táksa példa jezero i jezero bogáti pórgarov na tou nadigne, ka potem doli povej z-poszebnoga tréna luxustva, ár nede drzsao za prisztójno, ka bi na poszebnom tréni potüvao té, gda je prezident zadovolen z-doszta prosznejsim potüvanyom tüdi. Tou példo bi szi naj vzéli vu znánye vogrszki mágnáske, sterim vszigdár na szlüzsebo sztojí poszeben eug, csi sze z-Budapesta szamo vu szouszedni váras sesé pelati, tisztí poutnicke, delavei pa, sterim je dosztakrát szila potüvati, nemrejo dobiti euga, ár za tiszte nemajo steinkula, szamo za miniszterszke luxuske euge.

OPOMINANYE !

Opominámo tiszte nase postüvane naprejplácsníke, kí szo zaosztányeni z-naprejplácsilom na Am. Szlovencov Glász, naj szi esce vu etom leti ponouvíjo, ár po nouvom leti vszákomí presztávimo novine, kí tou prosnyou ne szpuni. Opominámo nájmore tiszte szlovenszke brate, kí vu táksi várasaj ali pléjaz prebivajo, gde nemamo zavüpavníka, ka naj bodejo tak dobri notri poszlati koncsmár zaosztányenoszt, ár szi tou vszáki lehko premiszli, ka ksenki nikomi nemremo posílati novín i vszáki delavec jus má térgyati szvoj priszlüzseni nájem.

Z-postenyom
Am. Szlovencov Glásza
reditelsztvo.

GDA TE VU NEWARKI HODILI
NEPOZÁBTE MENÉ GORIPOSZKATI

POZDRAVLEJNYE OD

JOSEPH KARBACOR. JACKSON I LAFAYETTE STREETS
NEWARK, N. J.**ZA ODAJO**

Vu Szt.-Gothárdi, Arany János utca, No. 9. imajoucsí HÁRAM odam, jesztejo 4 hizse, künya, 2 spaiza, pod cejlov hrambov peovnica i drügo vérsztveno poszlopje (hramba) Cejna 1700 dollárov. Za vékse razlozsenye naj sze obrné oszeb no ali píszmeno

NOVÁK JÓZSEF-i
9702 Stien-way
Cleveland Ohio.

KORINE

Nájlepse korine za gosztüvanye, ali za kaksí koli drügi poszeo szamo prinasz lehko dobíte za to nájnzisise cejno i vu nájkratsisem vrejmeni. Pridte notri, gda de vam na korine potrejbosina.

T. M. HOGAN
KORINAR

331 South New Street
Bethlehem, Pa.
Telephone 1879-R

Mí trzsimo vsze moude i velkoszti AUNT POLLY i STYLISH STOUT CIPELE i jedíno szamo prinasz lehko dobíte té CIPELE.

M. E. Kreidler
i Szinovje

NAJPOSTENEJSA
OBÜTELI BAOTA
17 East Third Street
BETHLEHEM, PA.

Vszáki cslovek lehko dobí lejpi kejp, csi szi vküper prispára tákse tiketi, stere dobí pri Csáli Löwy-ji, gda Cipele küpi. Csáli Löwy je zdaj nej dávnó napravo eden kontrakt z-ednim chicagoszkim fabrikantom za pét jezero kejpov i z-tej vszáki küpüvajúcsí dobí szvoj kejp, kí vküper na dejva szvoje tiketi, stere dobí pri cipelov küpivali.

Znizsane cejne na vszej cipelaj

Zdaj jeszte prilika za vszákoga Szlovenca, naj szebi CIPELE po znizsenoj cejni lehko küpi prinasz.

Dobri, mocsni i lejpi CIPELI jesztejo zdaj na ODAJO po trno ZNIZSENOJ CEJNI, záto pa naj ni eden tou dobro priliko nenihá vö. Zdaj sze popascsite.

Joseph Gécsek

410 E. FOURTH STREET BETHLEHEM, PA.

Bozsics Sze Priblizsáva

Zakaj bi nej oblekli vaso deci zlejpim gvantom za fál peneze ?

Speciálna Odaja na vszej decinszki Kaputaj, Oblejesaj ino Kolaposaj.

Pridte ino sze zagvüsajte od nasega blága ví szamí, ár vam mí ponüjamo lejpo mou do i dober kvalitét za doszta falejso cejno kak pa indri.

Poglednite notri k Simoni, csi seséte nisziko cejno i kvalitésno blágo meti.

Nej je tou nas cio, ka bi vam doszta oudali, liki nas cio je tou, ka naj vam lejpo kvalitésno blágo lehko odámo Szvétki sze priblizsávajo.

SIMON'S

8 EAST THIRD STREET,

BETHLEHEM, PA.

SZVEJTA NÁJVÉKSE- GA SVINDLARA ZSITKA TEKÁJ

Na sészt lejtno vouzo szo
oszuodili Ottó Istvána vu
Genfi

Genf, nov. 26. — Pred kas-
tigajoucsó birovíjo szo ednoga
elengásko oblecsenoga mládo-
ga esloveka posztavili premi-
noucsi meszec vu Genfi. Pravo
je, ka nyegovo imé je Ottó
István ino 1899-ga leta sze je
naroudu vu Lüttich-i.

Birouva na pítanye je trno
pokorno i sztálno odgovárjao.
Vu vszákóm oneji je za prestí-
manoga goszpouda vóvido. Csi
je dale guesao, vszebole vékse
esúdivanye je zgrabilo birouve
ino poszliúsávce.

— Zse rano vumojj mla-
doszti — je zaesno vadliúvanye
— szam sze za dvouje delo nav-
dúsávao z-popolnov mocsjouv,
za uniformis ino za zsenszko.
Tou dvoje je vdiljek szpervá-
jalo po cejlom mojem zsítka
ino z-tém sze lehko razlozsi, ka
szam telko... noríje vesíno.

Officiálnei aktov cejla vnozsi-
na je poszvedocsila, ka je Ottó
István rejszan doszta noríje
vesíno, stero je z-zsenszkov ino
z-uniformisom sztálo vu moes-
nom vkúper vezálisesi.

Komaj je bio 20 lejt sztar,
gda je vu Konstantinápoly za-
vdaro, gde sze nyemi vu náj-
prestímanejse krouge poszre-
csilo notri príditi. Za pár me-
szecov sze dobro náveso törsz-
ki — lüsen jeziesni talentum
je bio — ino je píszao po tom
jezíki novelle i versuse.

— Ka naj notri prídem vu
Hárem — je pravo vu vadliúvá-
nyi — eunuch-ko (hárema
sztrázsnika) szvedocsansztvo
szam szi szpravo. Z-tém szve-
docsansztvom me je Hamid

Abdula basa gori vzéo vu szvoj
hárem ino tam szam prejé dveji
leti szpunyávao szliúsbo...
Dáme szo me vu szvojjo milos-
csó szprejéle, prevees z-velkov
povidnosztjov szo poszliúsale
moje versuse, ino jasz szam sze
tüdi trno dobro esúto... Ali
potem, cajtov vu tekáji szam
sze navolo toga zsvlejnja...
Domou je odíso vu Belgium,
gde ga je nepresztójése zsi-
vlejnye obládalo za uniformis.
Od dnesz do útre je oberleuten-
nant grátao. Nyegovoga gíha-
vnoga zsítka tekája nájkrasz-
nejši momentum je brezi dvo-
júvanya tou bio, gda je pred
dveji leti priso Ruhrske kraji-
na na tiszti del, stero ga je
amerikanszka vojszka drzsála
obszédano pod Allen generáli-
sa zapovednistvom.

(Dale na 6-om sztráni)

Tou Je Tiszto Meszto, Gde Jasz Doli Szkladém Moje Nájibougse Blágo!

Vszefelé Decinszki Gvant.

Kaputje, Rokajice,

Zsidane Strunfe,

Tople Strunfe,

Oube itd.

Szakse Fárbe Zsidano Plátno
Zsidane Szrakice za Moske
Z-Csipkatne Férange
Prté na Posztelo

—BAOTA JE ODPREJTA PO VECSEKÁJ—

LIPICHOVA

Gvantoga
Blága Baota

M. LIPICH
LÁSZNIK

801-803 E. FOURTH ST.

Nej ka bi zamúdíli knam
príditi, gda te kaj küpüvali
vaso potrejbcsino za Bozsics

PRÁVDA PRÓTI KLAJFAM VU KENTUCKY-JI

Vu Kentucky drzséli szo
právdédávci na szprotolajtje
edno právdó szpréjaji, po ste-
roj trbeji pred birouva poszta-
viti klajfare, lazslívce. Vu pre-
minoucsi dnévaj szo obrpvm
navájaji tou právdó. Ednoga
bogátoga farmera zseno szo na
100 dollárov pokastigali, ár je
tou guesala, ka bootleggerje i
policáji vkúper delajo. Edno-
ga moska szo pa na priszilno
delo oszuodili záto, ár je od ed-
noga dühovníka tou potrdjá-
vao, ka je pred dvajszetimi lej-
tami vkúper szívo z-ednov fá-
nikojcov, stera je trno lejpa
bíla. Vö sze je poszvedocsilo,
ka je klajfa szamo hüdo klaj-
fanye bilou ino vö sze je po-
szvedocsilo tou tüdi, ka je te
brbravee ino drügoga esloveka
vu posteneyj blatüvajúcsi
moski na tréni od ednoga tü-
hinea esúo tou dühovníka oszo-
bo globoko bantüvajúcsie lü-
beznívo pripetjé.

Cslovece nature szlaboszti
edno nájbóle neprijétno szká-
zanye je klajfa. Od vszákoga
lazslívca sze lehko konstatejra,
ka nema popolne osznovlenoszti,
postenoga karaktera. Vu
klajfanyi sze csloveca natura
prikázse, stera szvojo norlavo
i bedászto nevosesénoszt ino
nizsikoga znányá bívoszt naesi
nevej pomiriti, kak vu táksó
formo, ka od drügi lüdi vszig-
dár znájo kákse lázsi, grdosz-
tíjo pripovedávati. Lazslívi
eslovek isztinszko z-lüsnoszt-
jov pripovedáva tiszto, stero
szamo z-polojna zná od szvoje-
ga blízsnýega, ali szploj nika
nevej od nyega, ino ár klajfa
vszigdár z-hüdobnoszti zhája,
tak pa klajfarszki eslovek ali
zsenszka z-lüsnosztjov vszíva
szvojo prejdnýoszt zoucsi onim
eslovekom, kí je návadno nácsi
si, postenejsi i véksega znányá
od nyega.

Vu vnozsinó lüdsztvi sze tak
globoko vkorení lazslíva natu-
ra, ka bi jo komaj bilou mogou
ese vöprepraviti esce z-nájszi-
gurnejsov právdov. Zájénno ta
jeszte vu Virginíji tüdi.
Kentucky drzséle právda k-ste-

roj priszpodobna jeszte vu Vir-
giníji tüdi, je dönok potrejb-
na, dönok hasznovita ino zná-
bidti nikákim vzeme volou od
ogrizávajúcsiega klajfanya.
Penezno kastiganye je nevarno
rozszejé prouti onim, kí trno radi
májo peneze ino rávno záto sze
lehko troustamo, ka rávno za
toga volo temelno premíszlijo
szvoje dvojno i od pravíce da-
lees sztojécsie vözglásenye,
prvle kak bi sze nakanili na
tou, ka naj dönok vöpovejo.

Klajfe je zbozsna natura
cslovecsiega zsítka. Doszta lü-
di bi nika nej znalo poszvedo-
csiti. Prouti lazslívomi lüdszt-
va nasztávléno szigurno obho-
dejnye je popolno potrejbno i
praviesno. Nej bi skoudilo, esi
bi drügi drszél právdédávci
tüdi naszledüvali Kentucky i
Virginia drszél példo. Nájbó-
le bi pa potrejbno bíla vu
Pennsylvaníji.

Potrebno Vam Je

SPARHET, KAHLE,
VINSZKO PRESO,
VINSZKI LAGEV
ali na drügo POHISTVO.

Csi vam je na tou potrejbno,
te szamo prídte kmeni i vidli
te, ka te zadovolni zmojim
blágom.

Cena je primeni nájdrednejša,
stero poszvedocsíjo tiszti
küpei, kí szo zse primeni kü-
pili edno ali drügo potrejb-
csino.

SAMUEL MILLER

317 E. 3RD STREET
BETHLEHEM, PA.

Odprejto po vecseráj

DRVA !

Dobra szüha DRVA sze dobíjo
primeni vu vszáksem vrejmeni
Zapovejte szi je vu reditelszti
512 E. 4th Street Beth. Pa.

JOHN TEMLIN

R. F. D. No. 3

DRVA !

Bozsics sze Priblizsáva

Nájlepse blágo ví szamo pri PALI BÁCŠIJI
lehko küpíte za rédno cejno i ví tou szamí
tüdi znáte, esi szte zse primeni küpüvali.
Lejpo blágo szmo zdaj doubili za Bozsicsne
Szvétke. Küpíte lehko Nájibougse i Náj-
falejse.

Pali Bácsi

(NATHAN KROOPE)

401 E. THIRD STREET BETHLEHEM, PA.

E. P. WILBUR TRUST CO.

FOURTH STREET and BROADWAY

Vejka od Glávnoaga Banka 606 W. Broad Street

Tou je Nájvéksi Bank vu Bethlehemi

3% interesa plácsa na sparavnoszt polozseni
penezaj

Gucsímo tüdi tühinszke jezike

(Pítajte za Mr. Bartosa)

Jeli Szte Ví Dóbili Christmas Club Csek?

Decembra 3-ga je pá "Plácsé Dén" ("Pay Day")
bio. Zdrügov reesjouy tou telko pomejni, ka vszi
tiszti, kí szo vu Bozsicsen Klub szlísili ino szvoje
peneze notri v-bank dávali, szo zdaj doubili szvoj
csek od tiszte sume, steri szo notri polozsili i inte-
res od prisparani penez.

Jeli szte Ví bíli med tejmi szrecsnimi ?
Jeli je Vase imé bilou vu nasi knigaj ?

Zacsnite priszesztnga leta Klub zdaj. Vas csek,
steroga Ví dobíte okouli priszesztnga Bozsicsa de
morebidti máli ali velki. Tou vse odtogza sztojí,
kak te pascslívo sparali.

Ví lehko velkoga naprávite, csi
te zse zdaj zacsnoli sparati.

Ví zsmetno delate za vase peneze. Naj Vas penez za
vász tüdi tesko dela. — Zdrüzsíte sze k-steromikoli
razrédi, sze vam dopádne i ví nalehki szkousz prí-
dete do priszesztnga Bozsicsa.

RAZRÉDI SZO: 10c, 25c, 50c, \$1.00, \$2.00, i \$5.00.

Z-toga szi lehko zvolite kelko seséte na keden
na sparavnoszt polozsiti k-priszesztngomi Bozsicsi

Bethlehem National Bank

Prejk od Market House—Kúkeo Trétji i Adams Sts.

Odprejto v-Szoboto po vecseráj od 7 do 9 vöre.

— Nas —

Christmas Savings Club

Eden prilicsen plám
za peneze sparanye
Za Bozsics ali kakso-
koli potrejbcsino

Razréd 25.

Razréd 25. Kotrige plácsajo na keden 25c
pédeszté kednouy, one dobíjo...\$12.50

Razréd 50.

Razréd 50. Kotrige plácsajo na keden 50c
pédeszté kednouy, one dobíjo...\$25.00

Razréd 100.

Razréd 100. Kotrige plácsajo na keden \$1.00
pédeszté kednouy, one dobíjo...\$50.00

Razréd 200.

Razréd 200. Kotrige plácsajo na keden \$2.00
pédeszté kednouy, one dobíjo...\$100.00

Razréd 500

Razréd 500. Kotrige plácsajo na keden \$5.00
pédeszté kednouy, one dobíjo...\$250.00

Razréd 1000.

Razréd 1000. Kotrige plácsajo na keden \$10.00
pédeszté kednouy, one dobíjo...\$500.00

Gosztonyi Savings & Trust Co.

Third and Pierce Streets

BETHLEHEM, S. S., PA.

ZNANOSZTNI GLÁSZI

Telegrávszki masinje

Telegráf, ali grafejr je táksa náprava, stero v glászi na trno velko dalecsino zvónreda lehko odposlemo.

K-telegrafejranyi je trno mále moucsi lekteris potrejbem.

Telegrafejranya prigodba

Za telegrafejranya cíle szlüzsece lekteriske moucsi nadaljávanye sze po kufermom drodi godi. Drod je na leszene, ali na zselezne szój naprávlene porcelánszke kupice zvézani, ali z-izolejranim (zakrouzse-nim) materiálom poviti vu kábela formi vu zémlo, ali mourja dna doli szklajeni.

Pri zdajnyem telegráfi vszák vod szamo z-edne niti vlejka sztoj, toga konca na dvojnoj koncsnoj stácii vu zemlou pogorízo, tak ka lekteriske moucsi na nazájprhájanye zemla szlüzsi vodsztvo.

Med vszejmi sztarinszkimi glásza-posilanyom je nájintere-zántnejse Dáriusz perzsíszkoga krála bilou. Od toga pred 2400 lejti zsvoucsesa vladára pripovedávajo, ka nyegove drzséle z-dalejsny krajín na vu gláven váras pelajoucsou pout je lúdsztvo posztavo vó, kí szo z-glasznim krícsanyom dáli dale eden drógomi glász. Te lúdi szo za králeszke vüja imenüvali ino po nyuvój pouti je od 30 dní zemléhoda priso glász za eden dén.

Szlnoga glásenya potrejbcsina je nezracsunano tákse-féle gornájdjanya vózmísleny vodilo, ali glászov daleposíla-nye je szamo té grátalo za izstino zvónreda náglo, gda szo na tou lektericsnoszt zácsali goriponücati.

Lektericsnoszt trno velke nágloszt szpodobnoszt je zse rano zbidila ono mízsel, ka za glász-posilanye more prílicsna bidti. 1774-ga leta je vu sváj-cerszkom Genfi Lessage porácsao nájprvle lektericsnoszt na te cil.

Ali po nyem porácsamo telegrafejranya formo szo nigdár nej nücali, ár je obravnávanye zsmécsavno, a b c líter prípravni 24 vlejkov bi pa zvónreda doszta kostalo.

Vu 1816-om leti je eden englíski vózbredce, níksi Rónalds je na dvovoj koncsnoj stácii edno k-drúgoj popolno glíno vóre nápravo posztavo gori. Vszáka vóra náprava z-literami napíszani kroug gnála. Kroug sze je za ednim lüknyasz tim pokrivalom obraesao ino szkousz lüknye sze je tiszta litera szkázala, stero szo na drúgoj stácii z-lekterisom ozna-mejnili. Csi je potrejbna litera príska k-lüknyi, kroug je na edno megénye sztano. Tak doblene litere dojszpíszano, je gotov bio po lekteriskoj pouti poszláni glász. K-toj nápravi je zse nej trbelo 24 drodov, nego zadoszta szta bilá dvá tñdi. Med tejma je eden neszo, drúgi pa prineszo glász. Rónalds-a náprave szo sze vu Anglíji trno razsürile ino vu ménsi várasaj szo esese pred 30 lejta itak bilé vu nücanyi.

Morze je 1844-ga leta na popolnejse nápravo te apparátus vu tásko formo, ka je litero kázajoucsi kroug odsztrano ino na nyegovo meszto je táksi

apparátus namesztio, steri po lekteriske moucsi pouti máli zdigács gene. Zdigávajoucsesa rudeca k-konci je plájbász naprávlene, odszpodi pa vóra cilind obrácsa, z-steroga sze papérni pantlik szücsie doli. Csi zse zdaj sze zdigávajoucsi rúdec dugsi cajt tézsi doli na papérni pantlik, té liníjo szpise doli na nyem, csi kraesisi cajt, té piknyo nápravi. Z-tej pikeny i linij príde vó potem a b c. Na príliko A litere znamejnye je: —... C litere —... D litere —... i tak dale.

Morze telegráfa je tou nájvéksa falinga, ka na nyem je primejrno malo telegrámov mogoucsa nadaljávati. Nájbóle privadjeni telegráfiszt je nanes nej mogoucsi na vóro od 300 rejcsi vées doli szklonckati na Morze masíni. Tou je velki várasov k-premenbni sztánam prigljajano trno malo. Zató szí potem tak pomágajo na toj nevouli, ka na ednom i rávno tisztoz droda vlejki vu rávno tisztoz cajti nej szamo ka doli dájo, nego gori tñdi vze-mejo telegráme. Tak je potem telegrávszkoga apparátusa doprinesávanya szpodobnoszt dupliska. Ali hitro sze je poszvedocsilo, ka je niti vu tásko formo nej prípraven velke premenbe zselejnyam. Zató szo novejse telegráfszke masíne zbrodili vó, steri szo doszta bole prípravni za te cil.

Med té szlúsi Hughes-ov telegráfszki masin, steri zse ne dáva dale vu piknyaj i literaj glásza, nego litere tézsi na telegrámszki papérni pantlik. Te pantlik príkelijo gori na tiszti telegrámszki lúsz, stero-ga adreszejranci vu rouke poslejo, ali na Morze-jovom masíni gorivzéta znamejnya postínszki csesztñik posztávi vu pís-zmo.

Na Vogrszkom sze je prvo lekterisko telegrafisce 1847 decembra 26 oudprlo med Pozsonom i Becsom. Med Pozsonom i Pestom je ausztrianszka vláda 1850-ga leta telegrávszkoga voda rédjénye ino esese vu tom leti je tñdi szkonsala. Do 1867-ga leta je na Vogrszkom esese szamo 326 telegrafisce bilou.

AMERIKANSZKI
GOTOVIPENEZ
DOLLÁRE

plácsamo vó tam prejk vu stermokoli várasí ali vészi, brezi dolipotégnyenosztí, po posti ali pa po telegráfi.

SIFKARTE odávamo na stero koli liníjo, za právo cejno.

ZA VLOZSBE 4-ti percent interesa placstüjemo.

KISS EMIL Bankhizsa
133 Second Ave New York.

Michael Palásthy

827 E. 4th Street
BETHLEHEM, PA.

Oprávlam vszeféle lekte-risko delo z-garantéranyom. Prímeni dobíjo nájbougse globi v-poszvejte i szaksa lekteriska náprava, stero sze pri hrámi i biznici nüca.

Bridgeport, Conn. i Krajína

ZAVÜPAVNIK: TKÁLECZ ISTVÁN
92 Pine Street Bridgeport, Conn.

KOLETÁR JÓZSEF

PENEZEPOSILAJOCSA,
SIFKARTE, NOTAROSKA
INO SZEKOLACIJE
KANCELAJA

401 HANCOCK AVE.
BRIDGEPORT, CONN.

Vsze ete zloucs prisztájajou-cse zavüpnosztí rédno i düs-novejsztio dokoncsa.

Vu sztárom kráji bodoucsi dugovány sze obrnte kmeni z-cejlov zavüpnosztjouv

LESKO JÁNOS i SZIN

sztá vu cejloj Connecticut drzséli i Bridgeport várasí jedíni Vogrszki Pogrobñik i Balzsamérar, kí nájfalej i za nájfalejso cejno zgotovimo pokopáliscse z-nasími lász-tími automobilami.

Átresz:

JOHN LESKO i SZIN

328 Hancock Ave.

Bridgeport, Conn.

Tel. Barnum 125

Mí Vö z-Trzstva Idemo

CEJNO SZMO NA POLOJNO DOJ PÜSZTILI

KAHLE, stero szo kostale \$79.00 zdaj szamo \$55.00
POHISTVO zdaj na polojno cejne lehko küpíte.
MATROCJE z-fájnszke vune \$18.00, zdaj \$12.95
Zdaj máte príliko szebi fál küpiti vazo potrejbcsino.

Feldman Bratovje

332 HANCOCK AVE., BRIDGEPORT, CONN.

M. SMILOWITZ

FÁRBAR, PAPÉRAR i MÁLAR

PRÍMENI DOBÍTE VSZEFELÉ

FÁRBO, OLI I GLAZSOJNE

357 HANCOCK AVE., BRIDGEPORT, CONN.

J. WEINTRAUB

PEROUTNE ZSIVÁZNI TRZSEC

311 PINE STREET, BRIDGEPORT, CONN.

Prímeni dobíte zsvoucsou zsvízáen küpiti, píscesance, kokousi i goszi. Prímeni dobíte posteno i rédno vó-obszlüzávanye.

KÜPITE VASE BOZSICSNE DÁRI PRI

MELLITZ-I

Ár prinasz dobíte to nájbougse blágo za nájfalejso cejno. Odávamo vszefelé Zsenszki i Moski GVANT ino CIPELE.

CHARLES MELLITZ

272 SPRUCE ST. BRIDGEPORT, CONN.

Hungaria za Pipo Dohán

—Szi Lehko Zapovejte—

Vu 5 i 10 fúntov Paklinaj, 50 centov eden fúnt. Edno Vogrszko pipo k-coj dobíte k-vszákonu zrendelüvanyi. Vu Bridgeport po fúntaj tñdi dobíte küpiti té dohán. Plácsate ga, gda ga dobíte. Z-sztároga krája pipe tñdi dobíte küpiti prinasz. Átresz:

HUNGARIA PIPE
& TOBACCO MFG.

186 Pine Street
Bridgeport, Conn.

Tel. Noble 1030

West End Cash Meat
Market

JOHN KUCSERA
LASZNIK

Nájbugse meszou, kolbásze po domácesem naprávlene, spék, krvaice prímeni dobíte

425 HANCOCK AVE.
Bridgeport, Conn.

Vszefelé Gotovi Gvanti,

ZGORNÍKAPUTJE, PLATNO I CIPELI sze za nájfalejso cejno dobí pri

S. KLEIN-i

DRY GOODS STORE

347 PINE STREET, BRIDGEPORT, CONN.

Küpíte vazo Bozsícsno potrejbcsino zse zdaj, naj sze ognete velke sztejszke

JOS. ZADRAVECZ

Perôtne Zsivázni
Trzsec

465 SPRUCE STREET
BRIDGEPORT, CONN.

SZLOVENC nezsmi brezi szlovenszki novín bidti. Plácsajte naprej na nase novine!

Szmejsno cstenyé

Bake sztrejlanye

Mála hcsi: Mama, na lovini je bio papa, gda je tebé za zse-no vzéo ?

Mama: Kakse nouro pítanye je tou ?

Mála hcsi: No, szamo záto pítam, ár je papa veseraj tou pravo ednoj pofárbanoj nénikí, ka gda je tebé vzéo, je baka sztrejlo.

— 92 —

Doszta dela mámo. Potem pa, naj mi nezamejrijo, ali da sze pa jazs ne zselém od etec níkam nej. Trno szam blájzsena eti.

Te zádnye recsí je na túhoma, bojazlívó povejdala vó, szvoje lejpe ocsí je nakla obrnoula, med sterim szo nyéne líca bíborno fárbó premejnile.

— Ali szamo na krátíki cajt, — je pravo zazsiganó mlájsi Zentai. — Szamo na pár dní vász prozimo k-nam.

Kalmárovi szo sze ponízno potúljávali. — Velka obcesztítev na mojo vnúko gledoucs, — je právla sztára zsenszka ali za íztino je nemo-gesno...

— Zahválni szmo nyim za tou, ali nemremo bidti brezi nyé, mojo goszpoud. Jedína nasa pomoucs, — je nadaljávao zsené recsí vódopuniti Kalmár.

Sztári Zentai je szkoron csemeren grátao na zátájanye nyegove prosnyé ino nej je mogo szkriti szvoji csemérov.

— Nemrem idti, mojí goszpoud, — je právla Mari. — Nemogoucs. Lehko szí mízslíjo, ka eti mam meszto pri sztarcaj, kí bi brezi méne trno odvrseni bíli.

Vídlo sze na nyénom glászi i znásanyi, ka bi na kráci rada oprávlí, ka nyéj je na zmécsavo te polo-zsáj, poglédnnye ino mantránye, stero je pokrátíti zselejla; tou szo vszi napamet vzéli.

Mládi Zentai je esese edno probo vesíno, ka naj jo naráta.

— Gda szano v-zími eti bíli, je pravo blízse sztoupívi k-Márikí ino sze doli prígno k-nyéj, ka naj jo v-ozsí gléda, — szte tou obecsali, ka na szpro-tolajtje tá prídete, ino té szte tou pravli, ka v-zími nemrete prídti. Poumlite, Mari goszpodicsina na

— 89 —

Zdaj naednouk je na pamet príslo Péteri posta-mestra pripovedávanye.

— Nej szta obrpívm eti. Vaso szesztro szta odpelala pred pár meszeci ? Jelibár ?

Zdaj je Mari poglédnola z-csüdivanyom na nyega.

— Znáte ? — píta dvojeács.

— Sznoeskar szte ví písztio doubili z-Pesta, od szesztre.

— Z-steroga szam zvejdla, ka Zentajovi dnesz eszi prídejo.

— Ino té glász vász je presztraso natelko ?

— Oh, ár znam, ka tou meni nevoló zrokúje.

— Ino je tou nej mogoucsa odvrmouti ?

— Nej.

— Te pa odídete zsnýma ?

— Ráj merjém. Ali szamo tou me obráni od nyí.

Péter je zamísleno preglejúvao deklo. Níkša csüdna, nerazlozsena bolezná obcsütñoszt je obsej-la nyegovo düsa na ono mízsel, ka eta lejpa krajína zgúbí szvojo poétiesno oszobo. Nágló szkonsanye sze je popríjalo vu nyegovi mozgáj.

— Vküpnó va sla vu jágerszko hízsó,—je erkao.

— Delo máte z-sztárim apom ? — píta posztrá-seno Mari.

— Nemam, alí ovak szam tñdi tá namejno prídti.

— Sésém znati, ka de sze tam godílo.

Mari je brezi rejcsi sla kre nyega.

Mucsécs szta sla naprej, eden vszáki z-laszti-v-nim mislejnýom zaposzláni...

PAZKA!

PAZKA!

Vszi tiszti, steri prehladjenoszt, reuma, plécsnebolezni ledevgyé, roké, nogébolezní, kasla, obísz; zsalodnom betegi ali vu kaksem drúgom betegi trpíjo, naj sze zvüpnosztíjov obrnéjo k-meni

Diana Vrácsne Toplice

JOSEPH HORVÁTH

809 E. 4th Street Bethlehem, Pa. (So. Side).

Telephone: 2174

DARÜVANYE NA ERDÉCSI KRIZS

ZAKAJ NÁJ DARÜJEMO

Ka naj darüvnicke prirazmijo ino szpoznajo toga dela cíle, potrejbno je naj vszáki keden pred estejouce pridejo one pitanya i odgovori, stero szo od rázlocsni drüstvov notri szprávlene na té cio. Etoga kédna cstényé vszebina je odszpodi notri pokázana.

Family Welfare Association
(Familie dobrotivno drüstvo)

- P. Ka je cio Family Welfare Association?
- O. Pomáhati familiam, stero bi sze ovak nej mogouce bilé goridrszati od rázlocsni zrokov volo. Familia je on bázis na sterom je nasega drüstvovoga tiváristvenoga zsitka zidin gorizoidana i naj sze tou pomága, te je pomoucs dána národí i országi.
- P. Kakso pomoucs dá i kak csini szvoje goridánye eto drüstvo?
- O. Vu prevnougí pripetjé je potrejbno dati pomoucs familiam i opoutenye naj nepride zmeslinga vmejsz vu familiji i naj mirovno zshivé med szebov. Gda je potrejbna materiálna pomoucs, sze tüdi dá.
- P. Kakse preiskázánye sze vcsini prvle kak je familiji materiálna pomoucs dána?
- O. Gda je potrejbno, pomoucs sze dá naednouk táksim lüdém, ki szo pomoucs potrejbni. Vu stiri-dvajszteti vöráj, gda sze preiskázánye szpuni i zroki szpreglédnejo sze pomoucs i opoutenye dá naj sze násztaji zvrászi.
- P. Ka szo ti glávni zroki, stero familie prineszé vu tákse násztaje, ka naj sze tou drüstvo za nyé poszkrbí?
- O. Táksi kak, beteg brezidelavnoszt, odszkocsenye ali nej pomáganye, familijszka szvája, i drüge familijszke nevoule.
- P. Kakso pomoucs dá tou drüstvo, csi beteg vövdári pri familiji?
- O. Poszkrbeti sze naj vrásztelszko pomoucs vu nüc vzeme betezsna familia. Poglédajoujoucsa obravnoukinye pride na pomoucs, csi je potrejbno. Gda je potrejbno koga vu spitao szpraviti te ga odposlejo vu St. Lukas spitao. Vu táksim vrejmeni sze familiji vsze pomoucs dá, ka je k-zsitki potrejbno.
- P. Ka sze pa te dá za pomoucsi, csi cslovek vu nevolu pride záto ár nema dela?
- O. Vsze mogouce sze vcsini naj

Szvejta nájkéksége svindlara zsitka tekáj

(Dale od 4-ga sztrána.)

Vu tom cajti je nyemi zse niksá briga nej bila k-belgijszkoj vojszki, szoldacska oblászt ga je zavolo nájrázlocsnejsi krivic dála iszkati ino vszáki zrok je meo na tou, ka naj sze vu blizsini belgijszke szoldacsije niti ne pokázse. Ali Ottó István sze z-tém nej doszta brigao ino natou je jezerniski (ezredes) uniformis oblejko na szébe ino vu tom sze je pokázso notri Allen generálisi na nyegovom zapovednistvi.

— Nyí milosztznoszt belgijszkoj kralá zvönrédén követ szam, — sze je pokázso notri Allen generálisi, — moj nájmilosztivnejsi goszpoud szo mi ono zavüpanye dáli, ka naj goszpon generálisi Leopoldovoga réda prvi klász medálíjo oszobno prejkdám.

Ta medálíja je nájvisisa belgijszka odloucsenoszt ino generálisi je prevecs z-velkov radosztjov vzéo znánye od toga, ka belgov krao je nyemi tak visziko odloucsitev dao.

— Mojemi nájmilosztivnejsi goszpoudi — je nadaljá-vao Ottó István — je tou zselejnye, ka naj eto medálíjo med velkov vojszkov parádíjov i szvetüvanyom pribodnem na prszí goszpon generálisi.

Tak sze je tüdi zgoudilo. Velko vojszko parádíjo szo prirédili na te ouszveten aktus. Na szvetüvanyo szo francuske ino angolszke szoldacske deputácie tüdi tao vzéle, velki szvétek szo napravili, stiiki szo treszkali, szoldacske bande szo igrále, szoldacsija je krícsala "Hurra!", tak ka je vsze brnelo, gda Ottó István — vu krasznom jezerniskom uniformisi, na prszaj z-káksi 20 medálíjami — keoj sztoupou k-Allen generálisi, ino je etak erkao:

— Vu iméni mojega nájmilosztivnejsi goszpouda, — Albert belgijszkoj kralá, z-etim Allen generálisi na prszí pri bodnem eto medálíjo, z-sterov szo nyí milosztznoszt Allen generálisa bilí prijaznivi nájmilosztivnejsi odloucsiti...

Vszáka vojszka sze je szalutajrala ino potem szo trupe

sze csloveki delo szprávi i pomoucs sze dá dotecsász, ka sze cslovek lehko szam goridrszi.

Drügoga kédna pitanye i odgovori bodo rávno od toga szpráviscsa.

vsze vu parádíji masejrale pred odloucsenim generálisom, pri sterom je tam sztao Ottó István. Od te zvönréda velke parádíje szo persze düge ártikuluse píszale nej szamo tamos nye novine, nego brüsszelszke novine tüdi. Gda szo Albert belgijszkoj kralá vu kabinet koj kancelaji znánye vzéli od toga dela, száseno szo szlejdili, ka gde i gda je odloucsio krao Allen generálisa. Glédali szo szlüzsbeni liszt, prejkdám szo szpoglednoli dokumente na drouvni, ali nindri niksega szlejda je nej bilou tomi, ka bi krao medálíjo poszlo amerikanszko-mi generálisi.

Szilho szo preiskázánye zaecnoli, ino potem szo vönaj-sli, ka z-ednov zavitnov svindlaríjav sztojíjo zoucsi. Veszsi szo kurens dáli vö prouti jezer-niki, persze zaman, ár sze je on vu tom cajti zse vu Biarritz-i kak Maurice Maeterlinck poéto Paul iména szin zdrzsávao.

Ka naj te skandalum vu nikakso formo tápogládíjo, belgijszki krao je rejszan odloucsio Allen generálisa Leopoldovoga réda z-velkim krízsom.

Ottó István sze je z-tém zse nika nej brigao ino kak Paul Maeterlinck je vu Biarritz-i amerikanszki zszenszka zaesno flirtati. Edno Gould iména dekló szí je odébrao za áldov, na szmrt ino na zsiték nyej je hofejro ino sze nyemi poszreosilo — ár szta zse zaroeseniva bilá — pár sztoutejézer dollárov vöznoriti od nyé. Ta svindlaríja je te prsila na szvekloucsio, gda je biarritzki mayor z-prijaznívím píszmom gratulejrao pouleg Brüsszela zsvoucssemi Maurice Maeterlinckí.

"Mené je doszégnoia ona velka szreosa, — je písza med veesim, — ka velkoga poéto prestímanoga szinü pri zdávanyi bom jasz asszisztálíviao. Naj mi dopüsztiíjo, ka bom Nyim zse zdaj gratulejrao, vü-pavsi, ka csi do Oni tüdi nav-

GDA DE VAM POTREJBCSINA NA POHISTVO, KÁRPETE ali KÁHLE

prídte kmeni i vidli te, ka te zadovolni, kak zblágom tak z-cejnov

HARRY KRUPP

843 E. Ohio Street N. S. Pittsburgh, Pa.

Phone Cedar: 5752-W

Pittsburgh, Pa. i Krajína

Zavüpavnik: Markos István

940 Vista Street,

N. S. Pittsburgh, Pa.

Naznánye Szlovenci!

Vszém postüvanoi szlovencom dam naznánye, ka szam na novom meszti

Joseph Hotel

oudpro, gde sze dobí vszefelé jejsztvina ino pítvina za primejrno cejno.

JOSEPH GOJTAN
817 Chesnut Street
N. S. Pittsburgh, Pa.

zoucsi pri zdávanyi, bom Nyim oszobno gratulejrao."

Maurice Maeterlinck je persze szigurno protestejrao prouti tomi, ka on sziná má, ino esce bole szigurno je protestejrao prouti tomi, ka te pojeb pred biarritzkom mayori szí amerikanszko goszpodicsino vzeme za zseno.

Ottó István je páli szreoso meo. Na stero je poéto protestejraoucsé píszmó prislo, on je zse dalecs bio. Szamo vu Genfi sze poszreosilo nyega doprijéti, gde je tüdi nikso peszaríjo vesíno.

— Tou morem praviti, — je zamerkaó z-esüdivanyom razprávlánye pelajoucsi szoudec, gda szo Ottó Istvána cejlo preminoucsoto vöpresztérali pred birovíjov, — ka szte ví etoga sztotine leta nájkéksi svindlar.

Ottó István sze zaszmejaó ino je szamo etelko pravo:

— Nemo sze stükao z-vami, goszpon szoudec.

Birovíja ga je na sészt lejtno tezszo vouzo oszoudila.

Telephone Cedar 8131-R

NOVY'S
CAFÉ & RESTAURANT
Cor. Madison and Peralto Sts.
Pittsburgh, Pa.

Postüvani Szlovenci! Sztavite sze pri John-i na kükli, ár tam dobíte nájbougso jejsztvino pítvino. Vszáki szlovenec bo de z-nájképsim postenyom vö-obszlüzseni

John J. Chapman, lásznik.

Vi dobíte prímieni kü-piti vszákse féle nájbokse Cigáre i Cigaretline, steri szo sztoga nájboksega dohána naprávleni. Jasz trszim to nájkrednejsze blágo, naprebéranye vu vszákssem iméni.

Tüdi vu toj nájképsim posztávi decinszko spilo dobíte prímieni küpiti.

FRANK EMBERSITS
923 Chestnut Street
N. S. Pittsburgh, Pa.

Prímieni dobíte ráj bokse blágo za rédno cejno. Pridte vu

S. MALLIN, Vörarszko bauto.
729 E. Ohio Street, N. S. PITTSBURGH, PA.

BOZSICSNI DÁRI

Nega bougsega meszta za DÁRE küpiti Moszkom ali Pojbom, kak pa eti. — Prevnougo blága na prebéranye. Cejna je trno niszika, stero vszáki lehko plácsa.

EDNO PAR NASEGA BLÁGA

Zsební Roubeseki	Strunfe
Szrakice	Darivitna Blága
Holsztiki	Sweaterje
Mufflerszje	Rokajice
Gvanti	Kolaposje
Zgornyikaputje	Sapke

I DOSZTA DRÜGOGA BLÁGA.

Joseph Patz

"MOSKOV i POJBOV BAOTA"

829 East Ohio Street N. S. Pittsburgh, Pa.

F. N. HOFFSTOT, Szednik
T. W. FRIEND, Podszednik

GEORGE G. SCHMIDT, Peneznik
H. J. C. BREKER, Podpeneznik

Penezna Vrejdnoszt \$200,000.00
Cejlo Imánye \$350,000.00

NATIONAL BANK OF AMERICA

709-711 East Ohio Street Pittsburgh, Pa.

Safe Deposit Box-e sze dobíjo z-Árende
4% Interesa plácsa na sparavnoj sumi

PEOPLE MEAT MARKET

JOSEPH FELKÁR, Lásznik.

Szlovenci, ki szí scsé dobro frisko meszou küpiti, on sze naj obrné vu mojo mesznico, gde sze dobi száksa féle frisko meszou za rédno cejno.

849-851 E. Ohio St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Telefon Cedar 9529

Vszigdár dobro i rédno bodete vöobszlüzseni, csi pridete vu moj Hotel, ár prímieni dobíte tou nájboukso blágo za nájkrednejszo cejno.

Horvatski i Szlovenszki Hotel

Matt. J. Bestic, lásznik

834 E. OHIO STREET N. S. PITTSBURGH, PA.

Naznánye dam vszém szlovencom, komi de potrejbno na Pogrobnika, on sze naj obrné kmeni, gde dobi nájképsim postenejsze vö obszlüzsenyí

JOSEPH A. PAPPERT, Pogrobnik.

711 Lockhart Street, N. S. PITTSBURGH, PA.

SZÉDMI SZKLEN.

K-jágerszkoj hizsi prisévse, szta pokornejsiva grátala. Tüho gnejzdo je bio te máli hram, od zelénoga lisztja zaopászani. Kartonszke férange na ouknaj odznoutra dopjüsesene ino vözaprejto vroucsé, vu dveraj zadrejmano je szedo velki jágerszki pesz, ino csi bi tühinszki naprész nej sztao vu malinogá drevja szénei, za szen bi drzsala tühincov prihod, steromi na tühoga hrama presztóri je niksega szlejda nej bilou.

K-dveram prisévse, je mála páverszka dekla sztoupila vö na nyé Kalmárova szlüzsbénica, ino na veszéli je szkrícsala, Máriko zglédnovsi:

— Kak dobro, ka idejo goszpodicsina. Rávno zdaj bi mi trbelo ovak vu loug bejszati, iszkat.

— Gouszti jesztejo?

— Tiszti dva goszpouda, steriva szta Fányi goszpodicsino odpelala v-zími.

— Notri do sli? — píta Mari Verböczy-ja.

— Persze.

Mála szlüzsbénica je vkraj sztoupila z-pouti ino Mari naprej, mladénee za nyouv, szta notri stoupila, kak oucsivídno i szásenoszt je zazsigalo vu odznoutra bodoucsim.

Kalmárovo szo zdusznim postenyom sztanoli gori ino pascsili szo sze grofi na szpréjanye, kí ji je z-prijaznívím zaszmejanom pozdrávlaó. Dvá Zentaija szta sze nagnola ino sztári jáger je notri poká-

zao szvoje gouszte, Verböczy grofa, kak imánya lásznika je pokázso nyima notri.

Mládi Zentai, z-kákskov radosztjov sze je zgledno na Máriko, rávno z-tákskov neprijétnov szásenosztjov je pogledno Verböczy-ja, kí je trno elegánski cslovek bio. Nemogoucsé bi bilou z-potvorjenosztjov nej poglednoti teji dvej mládivi oszobi vküпно prihájanye.

— Z-kém naj bodem na szlüzsbo milosztivnomi goszpoudi? — píta Kalmár, tak miszlévisi, ka je Péter vu vérsztveni poszljaj prislo ino tiszte hitro sesé opraviti i potem odháti zselej.

Medtém je sztári Zentai k-Máriki sztoupou, toplo jo pozdrávlaó ino pomali sze je v-gues písztó zsnyouv.

— Zahválím nyigovo pozványe, — je právla glaszo dekla, da pa moje sztáre sztarise nemrem povrzsti.

Péter, prvle kak bi Kalmári odgovorio, one resí zaesüitécs, sze je prouti Máriki i sztáromi Zentaji obrno.

— Nam vszém zsaloszt naprávite, — je nadaljá-vao Zentai zgucsávanye, — Za gvúso szmo vzéli, ka ví szprímlete Fányike pozványe ino vészsi szmo tüdi prisli, ka naj vász z-nami odpelamo.

Dekla je ziszkávanom preglejívala nyega. Obráz sze nyej vidoucs na szmej obrno. Z-fájnim szoudom je najsla yó, ka tiszta nevarnoszt, od stero je trepetala, esce nej naszledívala notri. Od Paskála szo esce nika nej znali ino jedíno szamo od poglédanya jeszte gues. Med táksimi násztaji sze nyéna krotkoszt i mirovnoszt vészsi povrnoula.

— Fányi bi tou mogla znati, — je právla zaszmejano. — V-leti nemrem povrzsti sztáro mamó.